

27 november 2011 - 1e Advent - Wehl

1e Inleiding bij Jes. 64: 1-9

1e Advent.

Toeleven naar Kerst, de geboorte van een koningskind,
een Kind van God.
tijd van verwachten.....
hopen en dromen:

Ach, scheurde de hemel maar open!
Daalde God maar af,
om de wereld te redden.....
er gaat zoveel verkeerd,
er is zoveel ongeloof,
er is zoveel dat Gods goede Naam aantast....
het wangedrag van de wereldburgers is zo groot
Kwam God zelf maar naar de aarde,
om orde op zaken te stellen....

We lezen: Jes. 64 : 1-9,
een smeekgebed in een tijd van nood en uitzichtloosheid,
geschreven 2500 jaar geleden,
door een profeet in Israël

2e Inleiding bij Rechters 5 -

Het lied van Debora,
gezongen door een vrouw in Israël,
3000 jaar geleden.
Past die bij Advent? In eerste instantie zou je het niet denken.
Maar bij nader inzien, heeft het ons veel te zeggen.

Lied en uitleg zijn in onderstaande overdenking door elkaar heen geweven.
Voor wie het hele lied wil lezen:
Zie Rechters 5.

Gemeente,

Debora leefde in de Richterentijd.
De twaalf stammen van Israel,
 nageslacht van Abraham, Izaak en Jakob,
waren Egypte ontvlucht
en na een lange zwerftocht van 40 jaar door de woestijn,
eindelijk aangekomen in het beloofde land.
Dat land was niet onbewoond,
er woonden vele volkeren, al honderden jaren lang,
met hun leiders, hun koningen, hun goden.
Daar vestigden de Israëlieten zich nu tussenin.
 Begrijpelijk dat dat niet zonder slag of stoot ging.
Om elk stukje grond werd gevochten,
er werd veel bloed vergoten.

Zo ging dat toen, zo gaat dat nu nog altijd,
niet alleen in Israël.
Ieder vecht voor zijn eigen koninkrijkje,
zijn eigen 'ik' , zijn eigen mening, zijn eigen gelijk, z'n eigen bezit.....

De 12 stammen van Israel hebben geen gezamenlijke leider.
Iedere stam probeert een eigen plek te veroveren.
Maar met elkaar zijn ze op zoek naar een gemeenschappelijke identiteit.,
waarbij de ene God van Abraham, Izaak en Jakob
het middelpunt vormt.

Het is een moeizaam proces,
waarbij men telkens weer de fout in gaat,
waarin men zich vermengt met de andere volkeren,
waarbij men hun eigen God verwacht met de vreemde goden.
Een meer-godendom ligt op de loer,
en dat is niet zoals het Israëls God voor ogen staat:
Immers ' Je zult naast mij geen andere goden vereren '
had God hen opgedragen.
Het levert veel strijd op om het eigen geloof te behouden.

De verhalen in het boek Rechters gaan allemaal over hetzelfde:
. Het volk doet wat slecht is in de ogen van God.
. Ze houden zich niet aan de 10 leefregels.
. Ze buigen voor vreemde goden.
. Daarop volgt Gods reactie -
. Hij laat hen zuchten onder het juk van andere volkeren,

. Dan roepen de mensen tot God, klagen en jammeren, tonen berouw,
. God hoort hen en krijgt medelijden,
. Hij stelt een rechter aan over het volk
en zorgt dat ze verlost worden van hun vijanden.

God is trouw aan zijn mensen,

vergeeft hen en maakt weer een nieuw begin.

Maar wanneer de jaren verstrijken en de rechter sterft,
raken de woorden van God weer in vergetelheid.

Het volk vervalt opnieuw in de fout
en vergeet weer de ene God.

Debora, is zo'n rechter,
een vrouw, een profetes.

Moeder van het volk, wordt ze genoemd.

Zij spreekt recht vanaf haar zetel onder een palmboom,

Ze inspireert en bemoedigt de mannen
om zich te verzetten tegen de vijanden.

Ze brengt het volk in beweging,

dat verzamelt zich in de poorten van de steden, en roept:

'Debora, verschaf ons recht!

Zing je lied, Debora, je lied van onderdrukking en verzet,
geef ons nieuwe moed.'

En hoor hoe ze zingt,

*Gij koningen, spitst uw oren,
ik zing voor de Heer,
voor Hem speel ik mijn snarenspeel,
voor de God van Israël.*

*Heer, God van Israël,
toen U uittrok
toen beefde de aarde
dropen de hemelen,
dropen de wolken van water.
De bergen wankelden voor 's Heren aangezicht,
zelfs de Sinai beeft voor Israëls God.*

En ze gaan, de strijders, onder leiding van Barak.

En al ze terugkeren, de dappere mannen van Israell,
zingt Debora opnieuw:

De koningen kwamen en streden,

*nog geen zilverstuk maakten zij buit.
Uit de hemel werd slag geleverd,
de sterren uit hun banen,
zij streden tegen Sisera.
De beek Kisjon spoelde de vijand weg,
– Ga voort, mijn ziel, met kracht! –*

*Gezegend is Jaël onder de vrouwen,
vrouw van Cheber, de Keniet,
gezegend onder de vrouwen in de tent.
Water vroeg hij, melk gaf ze hem,
in een kostbare kom reikte zij hem room.
Zij strekte haar hand uit naar de pin,
haar rechterhand naar de werkmanshamer,
zij vloeg op Sisera in, doorboorde zijn keel,
kliefde zijn hoofd.*

Een heldendicht zingt Debora ,
zoals er in die tijd - 3000 jaar geleden -
zoveel heldendichten gezongen werden,
als na de strijd de overwinnaars naar huis waren terug gekeerd.
Ze klinken wreed en ruw en bloeddorstig in onze oren,
maar zijn ze zoveel anders dan de verhalen en beelden in onze tijd?
Wij passen censuur toe,
het allerergste wordt voor onze ogen en oren bedekt,
wij weten en zien niet alles,
maar daarom gebeurt het nog wel!

Debora zingt het uit:
over de overwinning op Sisera, de legeraanvoerder van de vijand,
die dacht een veilige haven te vinden in de tent van Jaël,
maar door haar gedood werd met een tentpin.
Debora is er eerlijk en open over.
Maar de uiteindelijke eer van de overwinning legt ze bij God.
Hij is het die telkens weer voor zijn volk, zijn mensen opkomt.
Hij redt hen keer op keer uit de ellende.
Hij gaat voor het uit en strijdt voor hen.

In het lied van Debora komt alles samen:
de vreugde om de overwinning,
de pijn om het verleden
en de liefde voor de Heer.

Het is een levenslied vol hoop, geschreven in beeldende taal,
de taal van haar tijd.
Een lied dat oproept mee te zingen
en te zorgen dat het verhaal van God en mensen nooit verstomt.
Het bezingt de trouw van God.
Hij vergeet zijn mensen niet!

Met haar lied inspireert en bemoedigt ze haar volksgenoten
Deze vrouw leeft niet voor zichzelf,
heeft niet haar eigen eer voor ogen,
maar leeft met God.
Ze wil het volk bevrijden van het juk van de overheersers
en zeker ook van de vreemde goden die het vereert.
Want pas dan ontstaat er ruimte om in vrijheid te leven,
met God en met elkaar.

Het lied van Debora.....
Het is een oud gedicht over de heldendaden van een volk,
vol geweld en doodslag.....
Ja, maar ook en vooral
een verhaal over de terugkeer van een volk op de goede weg,
Gods weg;
én een verhaal over de grote daden van de God van dat volk,
die mensen uit de verdrukking leidt,
die bevrijdt, die vrede wil,
die wil dat ieder mens op deze aarde een menselijk bestaan kan leiden,
die een wereld op het oog heeft waarin ieder mens tot zijn recht komt,
een rijk van vrede en gerechtigheid.

Advent 2011.

In de wereld om ons heen is het onrustig,
net als in de dagen van de Rechters,
Er wordt gevochten, volkeren zoeken naar hun identiteit;
Tirannen vallen; mensen worden gedood;
Europa is op drift; Landen gaan failliet;
Banken wankelen; Luchtkastelen spatten uit elkaar;
Doemscenario's hangen dreigend in de lucht.

Het geloof dat God alles leidt en bestuurt in deze wereld,
dat Hij de hand heeft heeft in alles wat gebeurt,
hebben we al lang geleden achter ons gelaten;
maar het geloof dat de mens de wereld maken kan,
alles naar zijn hand kan zetten,

verliest terrein en blijkt niet te handhaven.
Er is een geheim in het leven,
waar de mens nog altijd zijn vinger niet achter heeft kunnen krijgen.

We zijn op weg naar de geboorte van Gods kind.
Laten we zingen,
tegen de klippen op, tegen alle ongeloof in,
samen met Debora en al die anderen de eeuwen door,
die zich niet laten meeslepen door de waan dan de dag,
die erin geloven
dat God het uiteindelijk zal redden.
Niet met geld en geweld,
maar met zijn liefde, met de koning naar zijn hart. Amen.